

Natuur Nabij IVN Eemland

februari 2024

Wat betekent het vernietigen van het plan voor Paleis Soestdijk? Is dat gunstig voor de natuur? Zie blz 8-13

Winters beeld van Landgoed Vijverhof op de grens van Soest en Zeist. Daar vond de eerste wandeling van het nieuwe jaar plaats. Foto Pvd

Agenda

- **Zaterdag 3 februari**, **vogeltelling** op de Westdijk in Bunschoten-Spakenburg, bij het elektrische gemaal, 09.00-10.00 uur. Iedereen welkom. Elke eerste zaterdag van de maand.
- **Zondag 18 februari**, **wandeling** IVN Eemland over de Eng in Soest, start op parkeerplaats bij Oude Kerk, hoek Kerkstraat/Neerweg, 14.00 uur.
- **Dinsdag 27 februari**, **lezing** *Klimaatadaptatie in onze achtertuin* door Bart van den Hurk, Zinn, Oude Utrechtseweg 4a, 20.00 uur. Opgeven nodig, zie pag. 17.
- **Vrijdag 1 maart**, **lezing** over invloed pesticiden op bijen door dr. Sjef Steensma, Groene Huis, Schothorsterlaan 21, Amersfoort, 20.00 uur. Ook leden van IVN zijn welkom. Zie pag. 7.
- **Zaterdag 16 maart**, **vroegevogelwandeling** IVN Eemland, parkeerplaats Ravensteinselaan Baarn, 06.00 uur.
- **Donderdag 21 maart**, **Algemene Ledenvergadering IVN Eemland**, Museum Soest, Steenhoffstraat 46, 20.00 uur.
- **Zondag 14 of 21 april**, **weidevogelwandeling** Eemnes IVN Eemland, datum volgt, 14.00 u.
- **Zaterdag 25 mei**, **dagexcursie** voor leden IVN, nadere info volgt nog.
- **Woensdag 17 april**, **vergadering** coördinatoren IVN Eemland, 19.30 uur, Museum Soest.
- **Zaterdag 22 juni**, uitreiking diploma's deelnemers NGO, plaats en tijd volgen nog.
- **Zaterdag 26 oktober**, Nacht van de Nacht. Meer details later in het jaar.
- **Vrijdag 15 november**, avond over de vier uilen van Soest, nadere info volgt nog.
- **Voor activiteiten van** het Utrechts Landschap in de regio zie [hier](#). **Voor activiteiten van** Natuurmonumenten in de provincie Utrecht klik [hier](#). **Voor activiteiten van** IVN Gooi en Omstreken klik [hier](#). ● **Voor activiteiten van** IVN Amersfoort klik [hier](#).

IVN Eemland bestaat niet 90, maar 85 jaar...

Wim Koster, Fabian Dooijeweerd, Piet van Dijk

- Aan de vooravond van de geplande viering van het 90-jarig bestaan van het IVN Eemland is het bestuur in de archieven gedoken. Al vrij snel kwam naar boven dat de **Natuurwacht-Vereeniging Eemland**, de voorganger van het IVN Eemland, is opgericht in 1939 voor Soest en Baarn. Daaraan vooraf ging in 1938 de aanstelling van **Soester Natuurwachten**.
- Zo bericht de Soester Courant van vrijdag 28 juli 1939 de oprichting:

VRIJDAG 28 JULI 1939. **Gecon**

Hotel Eemland aan de Van Weedestraat (zie artikel)

Natuurwacht-vereeniging „Eemland” opgericht.

Het stuwende werk van den overleden heer C. A. Beute, als oprichter van de Soester Natuurwacht, welke vorig jaar in onze gemeente werd opgericht, heeft Maandagavond een verblijvende resultante gekregen, toen in Hotel „Eemland” de Natuurwacht-vereeniging „Eemland” is opgericht, die haar werkzaamheden,

ten nutte van het natuurschoon, zal uitbreiden over Soest, Lage Vuursche en Baarn.

Er was geen grootsche opkomst in deze vergadering, doch wel een uitgelezen publiek. Zoo waren er de Intendant van het Paleis Soestdijk, Jhr. J. A. de Jonge van Zwijnsbergen; Burgemeester Mr. W. A. J. Visser, Burgemeester Jhr. Mr. G. C. J. v. Reenen, Wethouder D. A. de Bruijn, de gemeente-secretaris, de heer J. G. A. Batenburg; de politiechefs uit de gemeenten Baarn en Soest, de heeren J. Knipp en F. A. Schreuder; het raadslid Van de Ven; de heer Ir. Burdet, rentmeester van het Gooisch Natuurréservaat; de voorzitter van den Bond tegen Verontreiniging van Stad en Land, de heer W. A. M. Westrouen van Meerten; de heer D. Insinger, Jhr. P. J. Bosch van Drakenstein en anderen.

Namens de Soester Natuurwacht sprak ds. K. Wielinga een woord van welkom, dankend

voor de komst van de beide Burgemeesters en den heer Westrouen.

„Er zou iemand zijn, die méér recht had op de leiding van deze vergadering”, aldus sprak de heer Beute n.l., die eenige maanden geleden overleed. Hij was het hoofd en de ziel der beweging en na zijn dood waren wij het er allen over eens, dat het werk van den heer Beute; de bescherming van het natuurschoon moest worden voortgezet, steeds beter en steeds krachtiger.”

De heer Westrouen van Meerten vertelde hierna hoe de Bond tegen verontreiniging van Stad en Land zich had aangepast aan de natuurwachten, waarvan er twee goede voorbeelden bestonden n.l. de Gooische en de Soester wacht.

Thans is men wel tot de overtuiging gekomen, dat er goede en groote natuurwacht-vereenigingen moeten zijn, om goede natuurwachten te krijgen.

De hier op te richten vereeniging zal een nauw contact hebben met het Hoofdbestuur van den Bond, doch blijft geheel autonoom. Een juridische commissie geeft raad in moeilijke gevallen.

De natuurwachten zullen altijd klein blijven en bestaan uit personen, die stuk voor stuk worden uitgezocht.

Spr. noemde het een geluk voor het vele natuurschoon in Baarn en Soest, dat de natuurwacht-vereeniging zal worden opgericht en bepleite een goede verstandhouding met de autoriteiten.

Ir. W. Burdet sprak vervolgens van de oprichting van de Gooische Natuurwacht en noemde de natuurwacht het sprekend geweten van het publiek.

De wacht is er niet om strafbare feiten op te sporen, doch zij kan verder gaan dan de politie, omdat de laatste niets doen oolang er geen strafbare feiten zijn gepleegd. Het „frapper, frapper, toujours” is het enigste middel om ons Nederlandsche volk, dat in de Natuur vaak een verwilderde bende schijnt, op te voeren.

Na de pauze vertelde de heer L. Vriënds, wnd. commandant van de Soester Natuurwacht een en ander van de ervaringen, door hen opgedaan.

De wacht werd opgericht 7 Juli 1938 met 2) leden. Aanvankelijk weigerde de Burgemeester de legitimatiebewijzen der leden met zijn handteekening te bekrachtigen, hoewel hij zeer sympathiek tegenover de plannen stond. Toen hij het tenslotte wel deed, aldus spr., was hij de eerste Burgemeester in Nederland. (Applaus.)

De gemeenteraad volgde met een subsidie van f50—, daarmee aan alle gemeenteraden van Nederland 't voorbeeld geven. Het aantal donateurs werd tot 27 opgevoerd, dank zij de welwillende hulp van de Soester pers, die haar kolommen telkenmale openstelde. Een jaar lang is op Woensdag, Zaterdag en Zondag de natuur bewaakt geworden, een bewaking, welke, verdeeld over 800 H.A. boschgebied, niet voldoende is.

Nadat de heer Burdet mededeeling gedaan had van de toekomstige inrichting van een leiderskamp ter opleiding van leiders en adj-leiders en de heer Ininger een contact, zoeken

- De Natuurwacht-vereeniging sluit zich na de oprichting op 24 juni 1939 aan bij de **Bond tegen Verontreiniging van Stad en Land** en heet dan ook **Natuurbeschermingswacht Eemland** van deze bond. Jonkheren Bosch van Drakesteijn en jonkheer Insinger waren bij de oprichters, meldt de krant.
- In 1961 sluit de vereniging zich aan bij het 1 jaar oude IVN en duurt het nog tot 1975 voordat ze zich IVN Eemland gaat noemen. In 1975 reikte **prins Claus** de eerste diploma's uit aan de eerste opgeleide natuurgidsen.
- In 1979 wordt het **40-jarig bestaan** gevierd met een expositie *Kijk op Eemland* in het stationsgebouw van Station Soest.
- In 1989 wordt het **50-jarig bestaan** gevierd met een doedag op het terrein van watersportvereniging De Eem aan de August Jansenweg in Baarn met allerlei natuuractiviteiten. Er kon ook een korte vaartocht worden gemaakt.

had bepleit met de Utr. Bosch-brandweer- vereeniging, werd mededeeling gedaan, dat verschillenden zich als lid hadden opgegeven- waarmede de vereeniging is opgericht.	Het zittend bestuur, bestaande uit ds. K. Wielinga, J. de Lange en L. Vriënds, bleef en werd aangevuld door Jhr. P. J. Bosch van Drakenstein, D. Insinger en W. v. Laar.
---	---

Natuurwacht Vereeniging
„EEMLAND”.

**ALGEMEENE
VERGADERING**

ZATERDAG 27 MAART,
14.30 uur, in Hotel „de Gou-
den Ploeg.”

In de oorlog gingen vergaderingen gewoon door. Dit was in 1943.

- Waar het idee dan vandaan kwam om het 90-jarig bestaan (en eerder het dus achteraf foutieve 80-jarig en 75-jarig bestaan) te vieren? Dat komt bij de **Kamer van Koophandel** vandaan, dat als oprichtingsdatum 23 (niet 24...) juni 1934 heeft staan. We vermoeden dat er destijds nogal slordig is geschreven. De 9 van 1939 is waarschijnlijk niet helemaal dichtgeschreven aan de bovenkant, waardoor de oppervlakkige lezer er een 4 in zou kunnen zien. Het bestuur gaat nu bij de KvK het originele document opvragen waaruit dit zou kunnen blijken.

- In Van Zoys tot Soest, het tijdschrift van de Historische Vereniging Soest, 20^e jaargang nr. 3 – winter 1999, staat een artikel van Marcel Vossestein. De openingszin is: *‘Aan de hand van het notulenboek van de voorloper van het IVN-Eemland blikken we terug op het ontstaan van de natuurbeschermingsactiviteiten in Eemland.’* Schrijver stelt dat zestig jaar geleden (dus in 1939) de voorloper van IVN Eemland werd opgericht. De ‘Notulen der Bestuursvergadering

op Donderdag 11 October 1939' zijn letterlijk weergegeven. Daarin staat dat *'de oprichting der Vereeniging formeel reeds heeft plaats gehad op (zaterdag) 24 Juni 1939'*.

- Gezien deze feiten en de correcte viering van het jubileum in 1979 en 1989 heeft het bestuur besloten **af te zien van de viering van het 90-jarig bestaan van IVN Eemland**. Er zijn noch krantenberichten noch andere documenten te vinden die verwijzen naar de oprichting in 1934.

- Zoeken in de archieven van de Soester Courant over de periode 1933-1940 op "natuur" levert 645 resultaten op. Daaruit valt te concluderen dat de Soeste bevolking veel interesse had voor de natuur. Specifieker zoeken op "natuurwacht" levert 24 resultaten, de eerste in 1938. **Hiernaast de krant van 11 juni 1938 over de oprichting van de Soester Natuurwacht.**

**IVN-hoofdbetuur bemiddelde:
Breuk in bestuur
Natuurwacht Eemland gelijmd**

Dankzij bemiddelend optreden van het hoofdbestuur van het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie te Amsterdam, is de breuk in het bestuur van de Natuurbeschermingswacht Eemland, gelijmd. De vier afgetreden bestuursleden, de heren Wijsmuller, De Bruin, De Vries en Bosma zijn weer in het bestuur opgenomen, terwijl ook secretaris Post zijn ontslagaanvraag introk. Het bestuur werd bovendien uitgebreid met de heren Vervoort en Kampf, die in maart de taken van voorzitter Wijsmuller en de heer J. K. de Bruin, zullen overnemen.

Daarnaast werd met grote meerderheid besloten de naam Natuurbeschermingswacht Eemland los te laten en te vervangen door „Instituut voor Natuurbeschermingseducatie, afdeling Eemland“.

Het natuurwachtbestuur v.l.n.r. de heren J. J. de Vries, J. K. de Bruin, P. M. Wijsmuller, hoofdbestuurlid W. Rijst, W. Post en H. A. Bosma.

Foto Herman van Dam

aan de orde, die min of meer een formaliteit werd. De heer Rijst kondigde het vertrek in maart a.s. aan van de heren Wijsmuller en De Bruin; de eerste om gezondheidsredenen en de heer De Bruin omdat hij niet meer

Installatie Soester Natuurwacht.

Dinsdagavond heeft de Commandant der Soester Natuurwacht, de heer C. A. Beute, in hotel „de Boschvijver“ de Soester Natuurwacht geïnstalleerd.

Deze Soester Natuurwacht is in navolging van de Gooische gevormd. Toch is er in één opzicht een groot verschil. Bij de Gooische staat achter de wach de „Vereeniging van Vrienden van het Gooireservaat“ en de identiteitskaarten worden geteekend door den Rentmeester; bij de Soester Natuurwacht ontbreekt zulk een Vereeniging en worden de kaarten geteekend door den heer Burgemeester, die daardoor getoond heeft een groot vertrouwen in den Commandant en de Leden der Natuurwacht te hebben. Als zoodanig is dit, naar wij meenen, de eerste wacht in ons land, die zulk een steun achter zich heeft. Want de Burgemeester heeft daardoor Commandant en Leden gemachtigd op te treden tegen diegenen, die volgens de instructie van de wacht, bosschen en heidevelden vernielen of bevuilen.

En het kan misschien van nut zijn hierbij te vermelden, dat er onder de Leden ook heeren zijn, die bovendien Onbezoldigd Gemeente- of Rijksveldwachter zijn.

De Commandant heeft nu Dinsdagavond behalve de identiteitskaarten ook de armbanden — in de Soester kleuren: groen met wit — en alle verdere documenten aan de Leden uitgereikt. De terreinen zijn met speciale medewerking van den heer Kraayenbrink in vijf vakken verdeeld, waarvan de Leden de grenzen precies weten en die door den heer Kraayenbrink op de groote kaart der Gemeente werden aangewezen.

Verschiedene opmerkingen zijn daarna door de Leden gemaakt, die de Commandant zal overwegen. Besloten werd, dat de Leden na eenige weken weer zullen samenkomen, om van elkanders ervaringen te kunnen profiteren.

De stemming onder de aanwezigen was uitstekend en de Commandant hoopte, dat het enthousiasme onder de Leden standvastig blijven mocht. Conflicten met het publiek moeten zooveel mogelijk vermeden worden en als dat het geval zal zijn, dan heeft de Natuurwacht na één seizoen het pleit gewonnen.

Over zijn eigen moeilijke taak heeft de Commandant niet gesproken. Wel heeft hij de financiën even toegelicht en was hij bijzonder ingenomen met de publicaties, berichten en gedichten in de plaatselijke pers, waarbij hij de hoop uitsprak, dat vele inwoners een kleine steun zouden geven, hetzij aan hem persoonlijk, hetzij door storting op het giro-nummer van de Nederlandsche Middenstandsbank, kantoor Soest: 134908, zulks ter bestrijding van de noodzakelijke uitgaven voor de armbanden, drukwerken en verdere administratie; de leden krijgen voor hun optreden geen financiële vergoeding.

Ten slotte heeft de heer Fortuyn Harremans den Commandant, dank gezegd voor alles, wat hij tot nu toe in 't belang der Natuurwacht gedaan heeft.

Deze komt nu bij goed weer a.s. Zondag in werking.

- Leuk om te weten: in 1975 ontstond (zie kranteknipseel hierboven) er een conflict binnen de Natuurbeschermingswacht Eemland. Het bestuur was verdeeld over de **naamsverandering in IVN Eemland**. Er waren nogal wat lelijke woorden gevallen, zodat nota bene het hoofdbestuur van het IVN naar Soest afreisde om de gemoederen te kalmeren. De overgang van 'natuurwacht' naar 'educatie' was kennelijk nogal ingrijpend..... Het IVN Eemland noemde zich voortaan: **IVN Eemland, vereniging ter bevordering van het natuur- en milieubesef.**

Wandeling over de Eng en door het oude Soest

Marjan Brouwer

- Zondag 18 februari leidt de wandelwerkgroep van IVN Eemland een wandeling over de Eng in Soest.
- De wandeling begint om 14.00 uur op de parkeerplaats bij de Oude Kerk aan de Torenlaan/Kerkstraat. Er is veel aandacht voor de cultuurhistorie van het gebied.
- We starten in het oudste deel van Soest. Soest is een lintdorp dat ontstaan is op de grens van nat (Eempolder) en droog (Heuvelrug). De Oude Kerk werd omstreeks 1350 gebouwd maar de fundamenten stammen uit de eerste helft van de 11de eeuw.
- De Soester Eng is een open akkerbouwgebied dat op een stuwwal ligt. Deze wal is 150.000 jaar geleden opgestuwd, toen grote ijsmassa's zich tot onze streken uitbreidden.
- De voet van de Eng bood de vroegere bewoners een veilige en droge plek, terwijl het lager gelegen land van de Eempolder aantrekkelijk was als hooiland en weidegebied voor het vee. De boeren die een gemengd bedrijf hadden, gebruikten de hoger gelegen Eng voor de verbouw van boekweit, rogge, aardappelen, knollen en gerst.

Datum: zondag 18 februari 2024

Startpunt: parkeerplaats Oude kerk Torenlaan/Kerkstraat

Aanvang: 14.00 uur

Duur: 1,5 tot 2 uur

(aanmelding niet nodig, honden niet toegestaan)

De Eng in Soest met roggeschoven, gezien richting de Oude Kerk, op een schilderij van de Soester kunstenaar J.H. Isings.

Roofvogels van de Gelderse Vallei

Gert de Wit

- Van 17 februari tot en met mei 2024 is er in het Koetshuis te Stoutenburg een expositie van de roofvogels van de Gelderse Vallei. Te zien zijn opgezette vogels alsmede foto's van deze vogels, voorzien van informatie per vogel of vogelsoort. Uitgesteld in een aantrekkelijke setting. Gaandeweg de tentoonstelling worden er voor kinderen enkele workshops uilenballen pluizen gegeven.

- De expositie staat in het Koetshuis. Dit is het informatiecentrum van het Utrechts Landschap tussen Amersfoort en Leusden. Deze expositie is gratis te bezichtigen tijdens de openingsuren van het informatiecentrum:

Woensdag, zaterdag en zondag van 12.30 tot 16.30 uur.
Stoutenburgerlaan 4, 3835PB Stoutenburg (033-494 1368)

- In het informatiecentrum is er de gelegenheid wat te drinken met wat lekkers erbij. Tevens kunt u uw bezoek uitbreiden met een mooie wandeling over de Heerlijkheid Stoutenburg.

U bent van harte welkom!

Frans, Kees en Gert (gidsen/vogelaars van Stoutenburg)

Kerkuil.

Jagende buizerd. Foto's UL

Lees [hier](#) het jaarverslag van de Natuur en Milieu Federatie Utrecht.

Invloed van pesticiden op bijen in openbare lezing

Piet van Dijk

- De maandelijkse ledenavond van Imkersvereniging Eemkwartier (Soest, Amersfoort, Leusden) is op vrijdag 1 maart **ook toegankelijk voor leden van IVN Eemland**. Wegens het bijzonder actuele en interessante karakter van de lezing heeft het bestuur besloten ook andere belangstellenden uit te nodigen.
- Zij zijn van harte welkom op vrijdag 1 maart in het Groene Huis aan de Schothorsterlaan 21 in Amersfoort vanaf 20.00 uur. Meld even aan of je komt op secretaris@eemkwartier.org. Er is gratis koffie en thee en in de pauze en na afloop is er gratis wat te drinken.
- De lezing wordt gegeven door dr. Sjef (Jozef) van der Steen, zelfstandig onderzoeker van Alveus AB Consultancy en in het verleden betrokken bij Wageningen Universiteit. Hij doet veel onderzoek naar het effect van pesticiden op bijen. **Hij geeft een overzicht wat er bekend is over het lot van bestrijdingsmiddelen in het honingbijenvolk en de blootstelling van honingbijen aan pesticiden.**
- Hij is ook actief voor de Europese Unie, die wil de bijen gaan inzetten om de omgeving te screenen op pesticiden. Een bijzonder goed idee, want bijen vliegen makkelijk 3 kilometer ver om nectar en stuifmeel te verzamelen. Eén bijenvolk monitort dus een gebied van meer dan 28 km².

De werkster van een honingbij verzamelt het stuifmeel in twee korfjes aan haar achterpoten. Door dit stuifmeel met een beetje nectar te mengen, blijft het stuifmeel als een klein klontje in het korfje zitten. In de bijenkast wordt het door een andere werkster van haar afgenomen en in een raat gestopt. Foto NBV

Plan Soestdijk vernietigd: hoopvol voor de natuur?

Piet van Dijk

- De Raad van State heeft op 24 januari 2024 het bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk **vernietigd** (lees [hier](#) de uitspraak). Dat betekent dat de paleiseigenaren, de MeyerBergman Erfgoed Groep, samen met de gemeenteraad van Baarn een nieuw bestemmingsplan moet maken, dat wél acceptabel is voor de hoogste bestuursrechter.
- De Raad van State heeft de uitspraak gedaan omdat elf partijen in hoger beroep zijn gegaan tegen de vaststelling van het bestemmingsplan op 23 februari 2023. Daartegen was beroep aangetekend door 1. stichting Behoud het Borrebos uit Baarn. 2. stichting De Parel van Baarn. 3. stichting Werkgroep Roofvogels Nederland. 4. stichting Behoud de Eemvallei. 5. Natuurmonumenten, Utrechts Landschap en de Natuur en Milieu Federatie Utrecht en 6. een aantal particulieren, meestal in bewonersgroepen.

Paleis Soestdijk. Foto DNS Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk

- Hun grootste bezwaren zijn samen te vatten onder het argument dat **de plannen een te grote aantasting betekenen van de natuur**. Het gebied ligt immers midden in het Natuur Netwerk Nederland. Bovendien zijn er schadelijke effecten (met name stikstofuitstoot) op de vier dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Dat zijn gebieden met Europese bescherming. In dit geval gaat het om het Naardermeer, de Oostelijke Vechtplassen, het Eemmeer en het Gooimeer en polder Arkemheen bij Nijkerk (zie kaartje verderop).
- De Raad van State vindt ook dat er onvoldoende rekening is gehouden met de effecten van de plannen op de natuur. **Dat betekent echter NIET dat alle bezwaren zijn gehonoreerd.**

Sterker nog: bij de beoordeling van alle tegenargumenten heeft de Raad van State maar liefst 60 keer 'het betoog slaagt niet' vermeld en in 16 gevallen 'het betoog slaagt wel'. Maar omdat de gehonoreerde bezwaren voor de Raad van State erg zwaar gelden, heeft de afdeling rechtspraak besloten het gehele plan 'totaal' (aldus rechter Rosa Uylenburg) te vernietigen.

- Omdat het IVN in de voorbereiding van het plan nauw betrokken is geweest bij de totstandkoming van het bestemmingsplan, is het interessant te weten waarom de Raad van State desondanks de bezwaren gehonoreerd heeft. Waarin zit nu het pijnpunt voor de deskundige juristen in Den Haag? Niet omdat ze allemaal groene vingers hebben of mee willen waaien met de huidige 'groene wind': nee, de Raad van State slaat de gemeenteraad van Baarn om de oren met het bestaand overheidsbeleid: het plan is juist onvoldoende, gezien het beleid dat in dit land, in deze provincie en in deze gemeente is opgezet om de natuur te beschermen. Ook is het een en ander 'onzorgvuldig' voorbereid.

Ligging van het plangebied (binnen de gele stippellijn) in het donkergroene Nationaal Natuur Netwerk. De lichtgroene strookjes vallen binnen de provinciale Groene Contour. Bron: provincie

- In het kader van dit artikel en deze nieuwsbrief beperk ik me tot het bespreken van de belangrijkste argumenten die de natuur aangaan. Verkeer, geluid, parkeren, evenementen, restauratieplicht, procesgang, voorgeschiedenis, woningbouw en dergelijke komen hierin niet rechtstreeks aan de orde, alleen als ze gevolgen hebben voor de natuur.

- Let wel: de uitspraak van de Raad van State is maar liefst 100 A4'tjes groot. Daarom bespreek ik ook NIET welke vele argumenten in verband met de natuur worden afgewezen. Zo vindt de Raad van State het argument van Behoud het Borrebos en Behoud de Eemvallei, dat het plan in strijd is met de

In de boomgaard.

Toekomstvisie Baarn 2030, niet sterk. Het plan verbiedt geen woningbouw in het Alexanderkwartier.

- Zo is ook niet hard gemaakt dat roofvogels en vleermuizen worden verstoord volgens Borrebos, Naturmonumenten en Roofvogels. De bouw vindt vooral plaats op plekken waar al verharding is en maar een zeer beperkt deel van het bos, dat volgens de Raad van State een 'matige kwaliteit' heeft, wordt aangetast. De RvS kan nergens uit opmaken dat roofvogels (ransuil, sperwer en boomvalk) en vleermuizen worden gestoord door de woningbouw. Ook tal van waarschuwingen dat allerlei soorten dieren in hun voortbestaan worden bedreigd, vindt de RvS niet sterk.

Welke argumenten pro natuur worden dus wél gehonoreerd?

Compensatie.

- Compensatie is een zwaar punt. De Raad van State gaat niet mee met de bezwaren dat de natuuraantasting door bouwen en de aanleg van paden qua oppervlakte niet goed wordt gecompenseerd. Dat staat allemaal netjes in de plannen, vindt de hoogste rechter.

Compensatie vindt plaats op de Kwekerij/Boomgaard door weiland om te zetten in natuur. Maar dat ligt niet in het Nationaal Natuur Netwerk (NNN) betogen tegenstanders. Ook geen argument, vindt de RvS, want het grenst er wél aan.

Beeld van de bloementuin in de Kwekerij. Ernaast wordt een terrein ingericht als natuurcompensatie.

- Wél erkent de RvS het argument dat het effect van de plaatsing van tijdelijke paviljoens voor evenementen in de Paleistuin en de verstoring daarvan (de oppervlakte van tijdelijke paviljoens kan tot 400 m2 toenemen) op de natuur **niet is meegerekend**. Ook slaagt het betoog dat niet alleen de oppervlakte, maar ook andere factoren **zoals de afname van rust in het gebied**, niet is meegenomen bij het bepalen van de compensatie. Op z'n minst opmerkelijk!

- De compensatie leidt ook **niet tot een meerwaarde voor de natuur**, betogen tegenstanders. Daar krijgen ze gelijk in. Want de provinciale omgevingsverordening vereist dat bij aantasting van het NNN er binnen tien jaar een duidelijk aantoonbare meerwaarde is voor de natuur. Mee eens, zegt de RvS, het is niet duidelijk aangetoond. „Bovendien zijn de mogelijke positieve gevolgen van die natuurmaatregelen niet in relatie gebracht met de negatieve gevolgen van de aantasting van het NNN.”
- De compensatie voor de **uitbreiding van de Boskeet** bij parkeerterrein Dries in het Paleisbos met 176 m2 staat wel op papier, maar is niet geborgd, vindt de RvS. Met andere woorden: er is geen voorwaardelijke verplichting vastgelegd dat die compensatie ook wordt uitgevoerd. ‘Het betoog slaagt’ is dan ook de conclusie.
- En eens is de RvS het ook met het argument van Borrebos en Eemvallei dat **het effect van evenementen zonder bouwvergunningen** op het NNN niet is meegewogen in de plannen. „Deze activiteiten kunnen dus leiden tot een aantasting van het NNN, zonder dat voor die aantasting is zeker gesteld dat maatregelen worden genomen.”

Stikstofdepositie

- De toename van verkeer zal de stikstofdepositie op het NNN vergroten, die nu al iets groter is dan toegestaan, betogen de drie natuurorganisatie Natuurmonumenten, UL en NMU. Volgens de gemeenteraad zou die toename verwaarloosbaar zijn. Maar dat is niet aangetoond, vindt de RvS, die ook vindt dat het plan het aantal verkeersbewegingen dat zal toenemen is onderschat. „Het plan is in zoverre vastgesteld in strijd met de bij het nemen van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. Het betoog slaagt.”

Dagpauwoog in de Kwekerij/Boomgaard

Herplant

- Natuurmonumenten en anderen betogen ook dat niet duidelijk is waar en op welke wijze de houtopstanden worden herplant. Het is volgens hen onvoldoende om de houtopstanden die verloren gaan slechts te compenseren met nieuwe bomen, omdat met het vellen van de

houtopstanden ook ecosystemen verloren gaan. Bovendien ontbreekt een onderzoek naar effecten van het kappen op de bomen. Mee eens, zegt de RvS. „Het plan is niet zorgvuldig voorbereid.” Een pittige conclusie na jaren onderzoek.....

Raaf. Foto Wim Smeets

De vier Natura 2000-gebieden rond Paleis Soestdijk (midden in rode cirkel): 1. Naardermeer. 2. Oostelijke Vechtplassen. 3. Eemmeer en Gooimeer Zuidoever. 4. Polder Arkemheen bij Nijkerk. Bron DNS

Effect op Natura 2000

- Het plan heeft geen significante gevolgen voor de Natura 2000-gebieden, beweerde de gemeenteraad van Baarn. Niet waar, zegt de RvS. Er had een milieu-effectrapportage over moeten komen. De onderzoeken die zijn verricht, zijn niet deugdelijk, vindt het rechtcollege. Dit is wel een van de zwaarste argumenten die de RvS in stelling brengt om het plan te vernietigen.

Andere gehonoreerde argumenten (kort)

- De gevolgen van evenementen voor de verkeersafwikkeling en -veiligheid zijn niet deugdelijk onderzocht.
- Het plan is in strijd met het provinciale verstedelijkingsverbod.
- De gevolgen van evenementen voor de luchtkwaliteit zijn niet goed onderzocht.
- De restauratie van het paleis binnen vijf jaar is niet geborgd (lees: duidelijk vastgelegd met een verplichting) in het bestemmingsplan.
- Een aantal artikelen zijn in strijd met de rechtszekerheid. **Conclusie:**

158. Gelet op het aantal en de aard van de geconstateerde gebreken, ziet de Afdeling aanleiding het besluit van 23 februari 2022 tot vaststelling van het bestemmingsplan geheel te vernietigen. Dat betekent dat de herontwikkeling van landgoed Paleis Soestdijk geen doorgang kan vinden. Om de herontwikkeling mogelijk te kunnen maken, zal de raad een nieuw besluit moeten nemen met inachtneming van wat in deze uitspraak is overwogen.

- Betekent dit nu dat de natuur rond het paleis 'gered' is en dat niemand er meer aankomt?

NEE

*Franjestaart, een van de iconen van Paleis Soestdijk.
Foto Rolinde Verlinde IVN*

- Want de plannen voor landgoed Paleis Soestdijk behelsden ook een **forse opknopbeurt** van de natuur, zoals verwoord in een uitgebreide Natuurvisie. De eigenaren wilden ook op lange termijn de natuurwaarden in het plangebied verbeteren, ook al vindt de Raad van State dat te weinig.

- Zo waren er plannen voor een **kruidrijk en faunarijk grasland en bossen**. Rond het rustgebied achter het paleis moet een

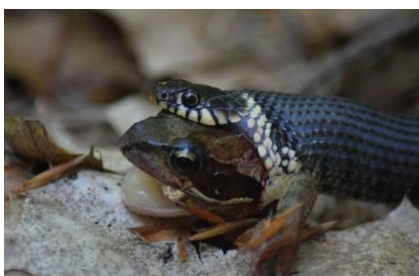
overgangzone komen naar de 'dynamische' zone, het gebied waar activiteiten plaatsvinden. In die zone moesten onder meer **oude laanstructuren verbeterd** worden (want er zitten 'gaten' in) om meer verblijfplaatsen te bieden aan **vleermuizen**. Dode en zieke bomen zouden moeten worden verwijderd en vervangen door nieuwe aanplant.

- Om de aanwezige waarden te versterken en vergroten wordt volgens de natuurvisie ingezet op een aantal maatregelen zoals:

- Natuurontwikkeling graslandpercelen
- Natuurvriendelijk bosbeheer
- Natuurinclusief bouwen
- Beheer en herinrichting waterelementen
- Realisatie van nieuwe elementen voor fauna
- Toevoegen nieuwe natuur (ca. 1,3 ha NNN bij de kwekerij)
- Aanpassen en realiseren van (nieuwe) faunavoepassages
- Realisatie van natuurvriendelijke oevers
- Boombruggen aanbrengen, zoals over de gracht van het Emmapark en herstel Zocherlaanstructuren

Veldkrekel op De Stulp. Foto Dick Nagelhout

Ringslang met bruine kikker in bek in Op Hees, Soest. Foto Dick Nagelhout

- Bij Paleis Soestdijk is het voorkomen van bijzondere soorten, iconesoorten, bekend. Het gaat om de **franjestaart (vleermuis)**, de **veldkrekel** en de **ringslang**. Daarnaast komen er ook vogels voor die broedgelegenheid afhankelijk zijn holtes in bomen. Dit zijn typische soorten voor oude landgoederen. Die wil de eigenaar ook beter beschermen.

2024 wordt het jaar van de Huismus

Vogelbescherming en Sovon

● 2024 wordt het Jaar van de Huismus. Sovon (wetenschappelijk onderzoeksinstituut) en Vogelbescherming kiezen elk jaar een vogelsoort uit die wel wat extra aandacht kan gebruiken. De huismus is één van de bekendste en meest talrijke vogels van ons land. Omdat ze altijd met z'n allen zijn, lijkt het alsof er veel huismussen zijn. Toch zijn hun aantallen sinds de jaren zeventig gehalveerd.

Vrouwje huismus, gefotografeerd aan de Kolonieweg in Soest. Foto Tony Gaillard

● Vooral in de grote steden zijn veel huismussen verdwenen. De laatste jaren lijkt die achteruitgang gelukkig gestopt. Natuurinclusief bouwen krijgt steeds meer aandacht en het aanbieden van nestgelegenheden in steden lijkt zijn vruchten af te werpen. Maar dat alleen is niet genoeg voor de huismus. De hoeveelheid groen in steden neemt nog steeds af. Wil het herstel van de huismus doorzetten, dan moet dat veranderen.

Wat gaan we doen?

- In het Jaar van de Huismus kan iedereen meedoen om de kennis over de soort te vergroten. Hoe meer we weten, hoe beter we de huismus kunnen beschermen. Onderzoek vormt daarmee een belangrijk onderdeel van het Jaar van de Huismus.
- Sovon zal verschillende onderzoeken uitvoeren, onder andere naar het broedsucces van de huismus. Vogelbescherming wil zowel particulieren als bouwprofessionals aanzetten om

bij de inrichting van de tuinen en het (ver)bouwen van de huizen rekening te houden met de huismus.

Waar huist de mus?

- Een van de hoogtepunten van het Jaar van de Huismus wordt het onderzoek naar zijn mogelijkheden om te broeden. Waar nestelen huismussen graag? Huismussen zijn daarin bijzonder veelzijdig. Nesten worden gevonden onder daken, achter struiken, regenpijpen en zonneschermen. Ook maken huismussen veel gebruik van nestkasten en neststenen, die eigenlijk bedoeld zijn voor gierzwaluwen. Maar welke nestplaatsen zijn het meest populair? Met de telling 'Waar huist de mus?' hopen we daar meer over te weten te komen. Iedereen kan daar aan meedoen.
- Het Jaar van de Huismus is een initiatief van [Sovon Vogelonderzoek](#) en Vogelbescherming Nederland, in samenwerking met het [Vogeltrekstation](#) en huismusonderzoeker René Oosterhuis.
- Ons lid Tony Gaillard merkt op naar aanleiding hiervan: „ Er zitten al jaren mussen in de heg tegenover het kerkhof aan de Veldweg. Onduidelijk is waarom het aantal elk jaar minder wordt. Vorige week zaten er tien in mijn tuin onder de voedertafel, maar ze waren ook weer snel weg. Zouden we de gemeente kunnen vragen om de heg voorzigtiger te behandelen?”

*Mannetje huismus in Soest.
Foto Tony Gaillard*

Jaarverslag Roofvogelwerkgroep IVN Eemland 2023

Martine van der Kaa, coördinatie en verslag

● Heel fijn was dat onze groep dit jaar is uitgebreid met **vier nieuwe enthousiaste waarnemers**, waarvan er twee de IVN-natuurgidsencursus volgen. Met ringen was het zeer moeilijk om op tijd een klimmer te vinden, het is op het nippertje gelukt. Het zou mooi zijn als wat jongeren de jaarlijkse klimcursus zouden volgen, het is maar 1 maand per jaar druk.

● De **torenvalken** zijn stabiel, er leken 2 boomvalknesten te zijn, maar de broedpoging bij Vitens is kennelijk afgebroken. De resultaten van **havik** en **buizerd** waren dit jaar niet echt goed, hoewel iets beter dan vorig jaar. **Geen sperwers gevonden**.

● Op het vliegveld Soesterberg (Utrechts Landschap) hebben we geen enkel broedgeval kunnen vinden, maar gelukkig is de **havik op De Paltz** zeer trouw, hoewel er een valse start dreigde, werden er heel laat nog 2 mooie jongen geringd, waarbij een zeer jong wijf ze heeft uitgebreed (conclusie Harry n.a.v. borstveren op het nest). Dit jaar voor het eerst weer op Birkhoven een succesvolle **buizerd**. **Havik Ezelsveld** en **buizerd Hees** waren niet bereikbaar om te ringen, maar waren evengoed succesvol.

● Hieronder het overzicht, waarop duidelijk te zien is hoe verschillend de resultaten zijn in de verschillende jaren.

Geen sperwers gevonden. Foto Wim Smeets

Roofvogelnesten Soest	2020	2021	2022	2023
Buizerd, nesten opgebouwd		10	6	8 ¹
Buizerd, succesvol gebreed	7	2	5	7
Buizerd, jongen	12	4	7	15
Buizerd, geringd	8	4	7	12 ²
Havik, nesten bewoond	6	10	4	4
Havik, jongen	10	25	8	12
Havik geringd	7	22	5	9 ³
Sperwer, nesten bewoond	0	2	0	0
Sperwer, jongen	0	2	0	0
Sperwer, geringd	0	1	0	0
Boomvalk, nesten bewoond	0	1	1	2 ⁴
Boomvalk, jongen	0	3	4	2
Boomvalk, geringd	0	3	4	2
Torenvalk, kasten bewoond	4	4	4	6
Torenvalk, jongen	19	20	19	21

¹ Nest in Monnikenbosch gepredeerd, er lag een afgekloven skelet op.

² 1 nest onbereikbaar, 1 jong te klein

³ 1 nest onbereikbaar

⁴ Broedpoging bij Vitens kennelijk afgebroken, dus maar weer 1 broedgeval.

Lezing: klimaatadaptatie in onze achtertuin

Simone van der Sijs, Baarn Duurzaam

● Hoe gaan wij ons aanpassen en voorbereiden op de gevolgen van het veranderende klimaat? Dat is het onderwerp van een lezing door Bart van den Hurk die wordt gehouden bij Zinn, Oude Utrechtseweg 4a, in Baarn op dinsdag 27 februari 20.00 uur, inloop met koffie/thee 19.30 uur. Aanmelden graag op brievenbus@baarnduurzaam.nl

● Bart van den Hurk is in 1996 in Wageningen gepromoveerd op het onderwerp 'Modellering van landoppervlakte'. Hij ontwikkelde een wetenschappelijke carrière bij het KNMI als onderzoeker, betrokken bij studies over het modelleren van landoppervlakteprocessen in regionale en mondiale klimaatmodellen en het construeren van regionale klimaatveranderingsscenario's.

● Hij is ook wetenschappelijk directeur van het Water Kennisinstituut Deltares in Delft. Vanaf 2014 bekleedt hij de leerstoel 'Climate Interactions with the Socio-Ecological System' aan het Instituut voor Milieuvraagstukken van de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij is covoorzitter van het **Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) Werkgroep 2** van de Verenigde Naties. Dat zorgt ervoor, dat beleidsmakers van de landen van de VN steeds over de meest relevante en actuele informatie uit het wetenschappelijke onderzoek rondom klimaatverandering kunnen beschikken.

● Bart van den Hurk is een optimist en probeert zich niet te laten alarmeren door extreme gebeurtenissen. Is er nog wel tijd om ons voor te bereiden? Voor Bart is dit geen keuze. Hij ziet een samenleving als altijd in beweging en ziet dat wij in staat zijn om ons te voegen naar veranderende omstandigheden. Hij zoekt altijd naar maatregelen en oplossingen. „Er zijn nog genoeg mogelijkheden om in actie te komen bij klimaatverandering.”

BaarnDuurzaam verwacht een boeiende lezing met discussie over de thema's binnen het werkterrein van Bart van den Hurk, zoals voorbereiding op het veranderende klimaat en ook dichtbij in onze achtertuin, de **waterstand van de Eem** en samenhangend daarmee de waterstand van het IJsselmeer en de Waddenzee. Wat betekent de klimaatverandering voor kwetsbare samenlevingen? Waarom duurt het zo lang voor wij actie ondernemen? Welke kennis hebben we en welke nog niet? En ook over de dilemma's en sociale rechtvaardigheid.

BAARN DUURZAAM Op weg naar klimaatneutraal!

Hoe gaan wij ons aanpassen en voorbereiden op de gevolgen het veranderende klimaat? Extreme hitte, droogte, regenval, verlies van biodiversiteit.

'Klimaat in onze achtertuin'
Lezing door Bart van den Hurk
Wetenschappelijk directeur Deltares, medevoorzitter van de werkgroep II IPCC, hoogleraar VU Amsterdam

✓ 27 februari 2024, 20.00 uur, inloop met koffie/thee 19.30 uur
✓ Zinn, Oude Utrechtseweg 4A, 3743 KN Baarn
✓ Meld je aan uiterlijk 23 februari: brievenbus@baarnduurzaam.nl

Welkom!

WWW.BAARNDUURZAAM.NL

Maak van je tuin een Heuvelrugtuin!

Quirien Kusters, Jouw Heuvelrug Tuincoach

- Natuurlijk tuinieren is goed voor de biodiversiteit, het klimaat in je tuin en ziet er ook nog eens gevarieerd en vrolijk uit, maar hoe doe je dat? Baarn en Soest liggen op de Utrechtse Heuvelrug en door o.a. IVN, Natuur en Milieu Utrecht en Nationaal Park de Utrechtse Heuvelrug is een cursus “Jouw Heuvelrugtuin” opgezet. Vrijwilligers organiseren 5 bijeenkomsten waar inspiratie, kennis en inzichten gedeeld worden om de digitale cursus te begeleiden, deze vinden plaats in maart en april.
- De cursusavonden zijn in De Groene Inval in Baarn en omdat de gemeente Baarn en De Groene Inval de kosten voor de locatie draagt zijn er voor de deelnemers **geen kosten** voor deelname aan de cursus.

Data

Woe 13 maart 19.30-21.00 uur
Woe 27 maart 19.30-21.00 uur
Za 6 april excursie 10-11.30 uur
Woe 17 april 19.30-21.00 uur
Woe 24 april 19.30-21.00 uur.

Locatie

De Groene Inval
De Geerenweg 8
3741 RS

Aanmelden of meer informatie: info@degroeneinval.nl

Koop geen sjoemelhoning, let op het etiket

Piet van Dijk

● Tijdens en na mijn presentatie op de nieuwjaarsbijeenkomst over bijen, kreeg ik van verschillende kanten de vraag of **honing van de imker gezonder en beter is** dan honing die je in de winkel koopt. Ik heb daar iets over gezegd, onder meer dat er goedkope honing bestaat die (in China vooral) is aangelengd met siroop (dat is goedkoper en werkt sneller), maar hieronder wat meer uitleg.

● Toevallig wijdt het vakblad *Bijenhouden 1 februari 2024* een uitgebreid artikel van auteur Kees van Heemert aan **sjoemelhoning**. Eerder al was er aandacht voor sjoemelwas, bijenwas waaraan goedkope stearine is toegevoegd, maar waaraan bijen doodgingen. Bij zowel de vervalsing van bijenwas als van honing gaat het erom de markt te verstoren met een goedkoper nepproduct.

● **Wat is sjoemelhoning?** Dat is honing waar bestanddelen (meer dan 100 in honing!) zijn onttrokken óf toegevoegd om een goedkoper product te krijgen. Dat gebeurt op drie manieren. 1. Nog niet in de raat gerijpte honing wordt meteen al gebruikt en gedroogd (er zit dan nog te veel water in, normaal droogt dat in de raten) en **aangelengd met goedkopere siropen** met fructose. 2. Met absorptie- en filtratiemethoden worden **stoffen eruit gehaald** waardoor de honing niet gauw meer gaat kristalliseren of waardoor de afkomst van de honing niet meer bekend is en de kleur wordt dan ook aangepast (veel consumenten willen een lichtere kleur). 3. Bijen goedkope suiker geven en **die opgeslagen suiker vervolgens oogsten**, waardoor er geen stuifmeel en allerlei andere belangrijke stoffen (in zuivere honing zitten meer dan 100 stoffen!) in gevonden zijn. Het eindproduct is geen honing te noemen.

Op de Oude Ambachtenmarkt in Soest op Hemelvaartsdag wordt veel honing direct van de imker verkocht.

● Bij **acht van de elf buitenlandse honingsoorten** die in ons land worden verkocht in supermarkten, ontdekte de Consumentenbond eens dat de inhoud niet overeenkwam met het etiket. Er stond bijvoorbeeld tijmhoning op, terwijl er bloemenhoning in zat. Er is momenteel geen beeld van welke soorten honing uit het buitenland betrouwbaar zijn. Er kunnen novendien bestrijdingsmiddelen en antibiotica (die in andere landen wel zijn toegestaan), zware metalen en microplastics in zitten. Op de potjes in de winkel wordt nooit vermeld of zit onder de MRL (Maximum Residue Level) van bestrijdingsmiddelen zit.

● Omdat lang niet alle import van honing wordt gecontroleerd, is niet bekend of alle buitenlandse honing gecertificeerd is en of er niet mee gesjoemeld is. Dat geldt ook voor biologische honing. De kans is zeer groot van wel als er bijvoorbeeld Bio Honing van 350 gram uit een niet-EU-land maar 2,99 euro kost. Het woord biohoning in plaats van biologische honing geeft al te denken.

● Maar staat op het etiket het **keurmerk SKAL** (Stichting Keur Alternatief voortgebrachte Landbouwproducten) **dan kun je ervanuit gaan dat je een zuiver biologisch product hebt**. Je betaalt er ook meer voor. In Nederland is een klein aantal imkerijen die biologische honing mogen verkopen; ze mogen dat alleen als er rond het gebied waar hun bijen nectar halen geen akkerbouw plaatsvindt.

● In 2020 kwam er een noodkreet van een organisatie van Europese boeren en agrarische bedrijven (Copa-Cocega) om sjoemelhoning in te dammen. In oktober 2023 werd er opnieuw een oproep aan de Europese Commissie gedaan. De helft van de geïmporteerde honing vertoont tekenen van namaak, stelde de organisatie. In de winkel staat op het etiket van geïmporteerde (vooral China en Oekraïne) honing: 'Land van herkomst: gemengde niet EU-honing' of 'gemengde honing uit de EU en niet-EU'. Tegen de lage prijzen van honing buiten de EU kan de EU-honing niet op, de organisatie vreest een kaalslag onder imkers. **Plan is op elk etiket verplicht te zetten waar de honing vandaan komt, dat moet voor 2030 het geval zijn. EU-honing is in het algemeen beter van kwaliteit en de EU wil daar ook verder aan werken.**

● **Samengevat:** koop honing bij de imker in je omgeving, van een Nederlandse imkerij (imkerij De Traay zie je veel in de supermarkt, is prima) of biologische honing met een SKAL-keurmerk, of honing uit de EU, dan zit je meestal wel goed. Komt de honing (ook) van buiten de EU en is de prijs opvallend laag, koop die dan niet, dan is er een kans op sjoemelhoning.

Waar kun je imkerhoning uit de regio kopen?

- Vanaf ongeveer half april in de winkel van Het Gagelgat, Birkstraat 107, Soest en ook op de voorjaarsmarkt en de najaarsmarkt rond de bijenstal achter de boerderij.

- Elke dinsdagavond in de zomertijd van 19.00 tot 20.00 uur in de bijenstal van Imkersvereniging Eemkwartier, Schothorsterlaan 21, Amersfoort.

- Op diverse plekken waar de Landelijke Open Imkerijdag van 13-15 juli plaatsvindt, onder meer op zondag 14 juli op de kinderboerderij De Veenweide in Soest, Vedelaarpad 53, van 13.00-16.00 uur.

- Op de Oude Ambachtenmarkt in Soest op Hemelvaartsdag.

- Bij verschillende kaaswinkels of aanverwante winkels, soms op markten.

- Vraag om honing via secretaris@eemkwartier.org.

- Op het etiket moet de herkomst van de honing altijd vermeld staan.

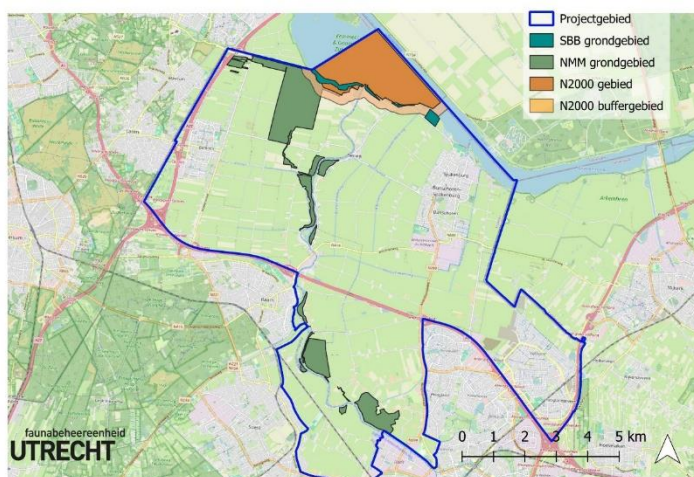

Oproep: wie wil helpen ganzen verjagen in Eemland?

Sandro Broeke, Faunabeheer Utrecht

- Ben jij graag buiten in de natuur en wil jij de boeren in de regio Eemland helpen om hun weilanden vrij te houden van ganzen? Meld je dan aan bij ons project ganzen verjagen Eemland.
- In de herfst komen de eerste trek ganzen vanuit hun broedgebieden in het noorden naar Nederland. **Ook in Eemland zien we eind september/ begin oktober een forse toename van het aantal ganzen.** Zij eten het gras dat in oorsprong bedoeld was voor jongvee en schapen. De voornaamste schade aan het gras vindt echter plaats in de late winter en het voorjaar, voordat het voor de eerste keer gemaaid wordt.
- Om deze schade zoveel mogelijk te voorkomen verjagen we de ganzen, voornamelijk met lasers en drones, en hopen dat ze verder richting ganzenrustgebieden trekken om de winter door te komen. Dit verjaagproject vindt plaats onder auspiciën van Faunabeheer Utrecht en is mede mogelijk gemaakt door de provincie Utrecht.
- Eemland is wel een zeer kwetsbaar gebied **waarin veel weidevogels komen om te broeden** en hun jongen groot te brengen en dat vergt bijzondere aandacht bij het verjagen van de ganzen.
- Je werkt in een team van vrijwilligers en professionals. Je krijgt een training voor het gebruik van een laser bij het verjagen van de ganzen, het herkennen van ganzensoorten en het tellen van grote groepen ganzen. Daarnaast registreer je alle verjaagactiviteiten in een app op je eigen smartphone.
- We kunnen op dit moment nog vrijwilligers gebruiken bij de ondersteuning van het project. Voor je hulp is een vrijwilligers en kilometervergoeding beschikbaar. Meld je aan of heb je nog vragen bel of mail Sandro Broeke, e-mailadres ganzencoordinator@fb Utrecht.nl en telefoonnummer 06-1973 7713.

Hieronder een kaartje van het gebied waar we de ganzen gaan verjagen.

Ganzen verjagen is niet onomstreden. De provincie Utrecht, die afschot van ganzen wil terugdringen, heeft vorig jaar [een proef gehouden](#) in Eemland die geslaagd genoemd wordt. [Anderen vinden](#) het helemaal niet nodig. Klik op de links voor twee artikelen uit het AD hierover. Of vraag ze op.

Kom kijken naar vogels door een telescoop!

Hayo Nijenhuis

● Zaterdag 3 februari, is er weer de maandelijkse telling van de vogels in en om het waterwingebied van Vitens aan de Westdijk in Bunschoten-Spakenburg. Je bent van harte welkom om mee te doen. **Deze tellingen worden mede opgezet voor beginnende vogelaars.** Dus als je vogels leuk vindt: doe mee! En: deze tellingen zijn voor iedere belangstellende, dus neem je partner, vriend, buurman enz. mee.

● Vorige maand hebben we waargenomen: fuut 1, dodaars 1, aalscholver 25, blauwe reiger 3, grote zilverreiger 4, kleine zilverreiger 1 (zie onder), fazant 1, knobbelzwaan 10, brandgans 95 (>1000*), grauwe gans 21 (>100*), grote canadese gans 2, kolgans 49, nijlgans 0, bergeend 4, brilduiker 4, grote zaagbek 6, krakeend 6 (>100*), kuifeend 27, nonnetje 6, slobend 0, smient 16 (52*), wilde eend 20, wintertaling 21, pijlstaart 30, buizerd 1, torenvalk 2, meerkoet 10, Kievit 12 (>100*), scholekster 1, kleine mantelmeeuw 0, kokmeeuw 28, stormmeeuw 34, watersnip 4, wulp 14, zilvermeeuw 0, pontische meeuw 1, ijsvogel 1, cetti's zanger 1, ekster 0, koolmees 0, merel 0, zanglijster 2, graspieper 3, pimpelmees 1, rietgors 0, roodborstje 1; spreeuw 49, zwarte kraai 3, holenduif 13.

Met een * genoemde aantallen vlogen (hoog) over. De kleine zilverreiger kwam overvliegen even na 10 uur, toen de meesten helaas al waren vertrokken.

● Met bovenstaande opsomming krijg je een indruk van wat er komende zaterdag is te verwachten. Als je een kijker hebt: neemt hem mee! En, eventueel, je telescoop. Heb je geen telescoop? Er zijn voldoende aanwezigen met telescopen waar je doorheen kunt kijken.

Datum: zaterdag 3 februari 2023.

Locatie: gebied van Vitens, Westdijk Spakenburg, op de dijk bij het gemaal in de Noorderwetering, op de dezelfde locatie als vanouds.

Tijd: 9.00 tot 10.00 uur.

Graag tot ziens!

Hayo Nijenhuis

coördinator IVN Natuurwerkgroep Bunschoten

coördinatiegroep Vogelwacht Amersfoort

tel. 0619499979